

**164 LATA HISTORII IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
im. HENRYKA SIENKIEWICZA W CZĘSTOCHOWIE**

1862 – OŚ CZASU – 2026

- 1) **1862** – Siostry Mariawitki ukończyły budowę kościoła i klasztoru, w którym prowadziły szkołę dla dziewcząt

- 2) 1864 – władze rosyjskie odebrały Siostrze Mariawitkom klasztor i zajęły go; przymusowe przekazanie budynku przez biskupa włocławskiego nastąpiło 10 X 1865 r.

- 3) 1865 – przeniesienie do zachodniego skrzydła gmachu Szkoły Powiatowej Specjalnej (5-letniej), otwartej w Częstochowie w 1862 r.

- 4) 1867 – otwarcie czteroletniej szkoły – progimnazjum – w której uczono w języku rosyjskim; otrzymała ona nazwę w 1869 r.: Częstochowskie Męskie Progimnazjum Klasyczne

- 5) 1887 – przekształcenie Szkoły w 8-klasowe gimnazjum rządowe z rosyjskim językiem wykładowym pod nazwą: **Częstochowskie Gimnazjum Męskie**

- 6) 1890 – uczniowie organizują koło samokształceniowe pod wpływem nasilającej się rusyfikacji, są to m. in. Antoni Sucheni, Waclaw Tokarz, Teodor i Kazimierz Jeziorowscy, Konrad Jeziorowski, Włodzimierz Kunowski

- 7) 1901 – władze rosyjskie zamknęły kościół przy Szkole (do r. 1905)

- 8) 1903 – uczniowie organizują koło samokształceniowe o charakterze narodowym, są to m. n.: Zygmunt i Gustaw Dreszerowie, Marian Januszajtis

- 9) **1903** (8-9 XII) – Henryk Sienkiewicz z grupą prelegentów występuje w Częstochowie z odczytem na powodziań; w wypełnionym po brzegi teatrze znajduje się wielu uczniów, którzy urządzają Sienkiewiczowi wielkie owacje i wiwatują na Jego cześć

10) 1905 – uczniowie biorą udział w strajku szkolnym, walcząc o to, by język polski stał się językiem wykładowym; wielu z nich zostało usuniętych ze Szkoły, m. in.: Stanisław Burhardt-Bukacki, Rudolf Dreszer, Gustaw Dreszer, Janusz Głuchowski, Kazimierz Mastalerz, Marian Skrzynecki, Marian Januszajtis, Waław Głazek (później przywrócony)

11) 1914 – po wybuchu I wojny światowej budynek zajmują najpierw wojska polskie, a potem wojska niemieckie; byli uczniowie walczą w Legionach Polskich (1914-1917), m. in. Stanisław Burhardt-Bukacki, Gustaw Orlicz-Dreszer, Janusz Głuchowski, Kazimierz Mastalerz, Marian Skrzynecki, Marian Żegota-Januszajtis, Waław Tokarz

12) 1915 – utworzenie ośmioklasowego Gimnazjum Męskiego Towarzystwa Opieki Szkolnej, które powstało z inicjatywy dra Władysława Biegańskiego

13) 1915 – pierwszym dyrektorem inż. Waław Cyprian Płodowski, który wyposaża Gimnazjum w nowoczesne pomoce naukowe i sprzęt; nauczycielami są m. in. doktor Władysław Biegański (logika, filozofia), Edward Mąkosza (śpiew, kierownictwo chóru oraz orkiestr: dętej i smyczkowej), ks. Bonawentura Metler (astronomia) – odtąd Szkoła zaczyna uchodzić za prestiżową w całej Polsce

14) **1916 (sobota, 18 XI) – trzy dni po śmierci Henryka Sienkiewicza w Szwajcarii Rada Miejska na nadzwyczajnym posiedzeniu przyjmuje uchwałę o nadaniu Gimnazjum patronatu Henryka Sienkiewicza**

15) 1918 (XI) – Szkoła (po upaństwowieniu 8 VIII) otrzymuje nazwę: **I Gimnazjum Państwowe im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie**

16) 1918 (11-12 XI) – uczniowie starszych klas biorą udział w rozbrajaniu Niemców w mieście; jeden z nich – Włodzimierz Zagórski – ginie nocą

17) 1918 - 1919 – w obronie Lwowa walczą harcerze z „Sienkiewicza”, m. in. Stefan Korboński, a także byli uczniowie Szkoły, m. in. Kazimierz Mastalerz

18) 1919 - 1920 – w wojnie polsko-bolszewickiej biorą udział harcerze z „Sienkiewicza”, m. in. Stefan Korboński, Remigiusz Niekrasz, który ginie (pochowany na cmentarzu Kule), a

także byli uczniowie Szkoły, m. in.: Rudolf Dreszer, Gustaw Orlicz-Dreszer, Janusz Głuchowski, Kazimierz Mastalerz, Waław Głazek, Marian Żegota-Januszajtis, Marian Skrzynecki (od 1922 r. adiutant Józefa Piłsudskiego)

19) 1921 – harcerze z „Sienkiewicza” walczą w III powstaniu śląskim, m. in. Stefan Korboński i Stefan Niekrasz (poległ, został pochowany obok brata na cmentarzu Kule)

20) 1923 – przy Szkole powstaje ogród zoologiczny (są tu m. in.: niedźwiedź brunatny, wilki, dziki, sarny, jelenie, rysie, lisy, małpy, ptaki) oraz ogród botaniczny

21) **1924 (25-27 X)** – młodzież i nauczyciele biorą udział w uroczystości sprowadzenia trumny i w ceremonii pogrzebu Henryka Sienkiewicza na ojczyściej ziemi, najpierw w Częstochowie, potem w stolicy (Pisarz został pochowany w krypcie Archikatedry św. Jana w Warszawie)

22) 1937 – po raz pierwszy pojawia się w nazwie wyraz „Liceum” – **I Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie**

23) 1939 - 1945 – w latach II wojny światowej Szkoła oficjalnie nie działa, zajęli ją Niemcy, a potem Rosjanie urządzili w niej szpital; nauka jednak trwa na tajnych kompletach, którymi kieruje nowy (od 1939 r.) dyrektor Kazimierz Sabok (ponad 200 uczniów uzyskało świadectwo maturalne); byli uczniowie „Sienkiewicza” walczą na różnych frontach wojennych, m. in.: Stanisław Burhardt-Bukacki, Rudolf Dreszer, Kazimierz Mastalerz, Marian Żegota-Januszajtis

24) 1948 – placówka zostaje przekształcona w 11-letnią Państwową Szkołę Ogólnokształcącą Stopnia Podstawowego i Licealnego im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie

25) 1957 – po raz pierwszy w historii Szkoły naukę rozpoczęły dziewczęta

26) 1962 (17 X) – młodzież i nauczyciele spotkali się w szkole z synową Henryka Sienkiewicza, Zuzanną Sienkiewicz, i wnukiem Pisarza, Juliuszem Sienkiewiczem

27) **1964 (1 IX)** – uroczystość otwarcia nowego boiska (obecnie parking od ul. Raławickiej) i zmiana nazwy Szkoły na: **IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie**

28) 1969 – utworzenie Muzeum Pamiątek Szkolnych, w którym gromadzone są dokumenty, fotografie i inne przedmioty związane z historią „Sienkiewicza”

29) 1970 – zakończono budowę (prowadzoną od 1966 r.) strzelnicy sportowej wg pomysłu prof. Kazimierza Ostrowskiego, nauczyciela przysposobienia obronnego

30) 1973 – odsłonięcie pomnika Henryka Sienkiewicza na placu przed Liceum

31) 1974 – oddanie do użytku sali gimnastycznej i krytej pływalni, drugiej tego typu w mieście

32) 1976 – pod kierunkiem prof. Jerzego Królicy powstaje zespół „Aksjomat”, który będzie zdobywał liczne nagrody na przeglądach szkolnych grup muzycznych

33) 1978 (16 X) – wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża – odtąd odwołujemy się w Szkole do pontyfikatu i nauki Ojca Świętego Jana Pawła II

34) 1980 – oddanie do użytku hali sportowej i bieżni tartanowej

35) 1982 – zdaje maturę Zygmunt Staszczuk „Muniek” – założyciel i lider legendarnej grupy „T. Love”, autor m. in. piosenki „Czwarte Liceum Ogólnokształcące”

36) 1986 – wielka uroczystość i wystawa Sienkiewiczowska z okazji 140-lecia urodzin i 70. rocznicy śmierci Pisarza – Jego wnuczka Maria Sienkiewicz wygłosiła monodram pt. „Mój dziad Henryk”

37) 1990 (IX) – wycieczka Sienkiewiczaków na Litwę śladami polskiej kultury, szlakiem Adama Mickiewicza: Wilno, Bieniakonie, Lida, Nowogródek, jezioro Świtez

38) 1991 (10-15 VIII) – Szkoła gości młodzież z zagranicy przybyłą na VI Światowe Dni Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II na Jasnej Górze

39) 1991 (IX) – wycieczka Sienkiewiczaków na Ukrainę śladami polskiej kultury, szlakiem bohaterów Trylogii Henryka Sienkiewicza: Lwów, Tarnopol, Krzemieniec, Poczajew, Chocim, Kamieniec Podolski, Zbaraż

40) 1992 – Małgorzata Kapkowska-Rydz (absolwentka z 1986 r.) zajęła w biegu na 1500 m 7. miejsce na Igrzyskach olimpijskich w Barcelonie, a cztery lata później na Igrzyskach Olimpijskich w Atlancie miejsce 8.

41) 1994 – powołano Towarzystwo Wychowanków i Przyjaciół Gimnazjum i Liceum im. H. Sienkiewicza w Częstochowie

42) 1997 (4 VI) – Szkoła powitała przybywającego na Jasną Górę Ojca Świętego Jana Pawła II wielkim napisem na szarfie zawieszanej na murze od Alei NMP: „WITAMY OBROŃCĘ PRAWDY I WOLNOŚCI”

43) 1998 – I wizyta Sienkiewiczaków na Węgrzech w ramach wymiany polsko-węgierskiej, zainicjowanej przez prof. Aleksandra Cieślaka (najpierw Szkoła gościła uczniów z Węgier)

44) 2006 – zakończono prace nad ociepleniem i elewacją budynku

45) 2006 (6 XI) – na ścianie Szkoły odsłonięto tablicę upamiętniającą 9. wybitnych oficerów II Rzeczypospolitej – uczniów tej Szkoły, są to: gen. Stanisław Burhardt-Bukacki, gen. Rudolf Dreszer, gen. Janusz Głuchowski, gen. Gustaw Orlicz-Dreszer, płk Kazimierz Mastalerz, prof. płk Wacław Tokarz, ppłk Wacław Głazek, ppłk Marian Skrzynecki, gen. Marian Żegota-Januszajtis.

46) 2012 (15 VI) – na ścianie Szkoły odsłonięto tablicę upamiętniającą prof. inż. Jana Oderfelda (1908 – 2010), konstruktora silników lotniczych, absolwenta z 1924 r.

47) 2015 – oddanie do użytku po remoncie hali sportowej i bieżni tartanowej, służących od r. 1980

48) 2017 (13 I)– oddanie do użytku Pływalni Krytej „Sienkiewicz Częstochowa” w miejsce dawnego basenu szkolnego, działającego w latach 1974 – 2015

49) 2017 (14 X) – nadanie Szkole złotej odznaki „Zasłużony dla Województwa Śląskiego” w czasie Zjazdu Absolwentów z okazji 155-lecia Szkoły

50) 2018 - 2019 – Maciej Raźniak laureatem Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, Olimpiady Historycznej, Olimpiady Filozoficznej oraz finalistą Olimpiady Geograficznej

51) 2019 – 2020 – 2021 – IV LO zdobywa trzykrotnie tytuł „**ZŁOTEJ SZKOŁY**” w ogólnopolskim rankingu czasopisma „Perspektywy”

52) 2022 (24 IX)– odsłonięcie pomnika Pani Profesor Zofii Martusewicz (polonistka do 1972 r.) i Pana Profesora Stanisława Wieruszewskiego (matematyk, fizyk do 1983 r.) na szkolnym patio w czasie Zjazdu Absolwentów z okazji 160-lecia Szkoły

53) 2025 – remont sal lekcyjnych i zakup wyposażenia ze środków z Budżetu Obywatelskiego w Częstochowie

54) 2026 (12 II) – otwarcie wyremontowanej sali teatralnej

55) **10 IV 2026** – DZIEŃ OTWARTY SZKOŁY – ÓSMOKLASISTO, rozpocznij naukę w „Sienkiewiczu”, stań się częścią Jego historii oraz tradycji, tu osiągnij swoje sukcesy! Zapraszamy!